

[Ragnhild Andersen.]

til alle ved sådan en undersøgelse, det er klart, men lad mig tillade mig at nævne et par eksempler på, hvor groft det egentlig går til i industrien.

Det er almindelig kendt i jernindustrien, som jeg kender noget til, at på en stor anerkendt fabrik her i Københav, hvor man emaljerer gryder, som bruges i den daglige husholdning, og hvor mænd og kvinder arbejder side om side ved det samme arbejde, modtager mændene samme løn som kvinderne plus et tillæg af 50 pct. for det samme arbejde. Det vil sige, at her på Glud & Marstrand, Rentemestervej, hvor man fremstiller gryderne, er mændene 50 pct. mere værd end kvinderne, og det er meget betegnende, at hvis mændene skal have deres løn reguleret, må de anstrenge sig for at få kvindernes priskurant forbedret, fordi mændenes løn er gjort afhængig af kvindernes løn, det vil sige, den er 50 pct. højere.

På en anden virksomhed, hvor der laves fjernsyn, får mændene ved transportbåndet, når akkorden er gjort op, forlods 20 pct. udbetalt af arbejdets pris, resten deles så mellem samtlige arbejdere. Det er i det hele taget almindeligt ved transportbåndet, som mere og mere træder ind i billedet på virksomhederne, at når en kvinde rejser sig fra båndet og en mand indtager hendes plads, forhøjes lønnen eller omvendt sættes lønnen ned for kvinden, der indtager mandens plads, og det til trods for at det er det samme arbejde, der udføres, og til trods for at der kræves lige stor flid og energiudfoldelse, hvad enten det er en mand eller en kvinde, der udfører arbejdet.

Jeg bør vel tilføje, at min gruppe såvel som jeg personlig mener, at det ikke er mændene, der bærer skylden herfor. Det er ikke mændene på fabrikkerne og i bankerne og på kontorerne, der bærer skylden for denne meningsløse forskelsbehandling. Tværtimod rammer det ofte mændene økonomisk, at forholdene er således, og ministeren har jo allerede sagt, at fagforeningerne i vore dage, helt op til De samvirkende Fagforbunds ledelse, der jo har fremsat kravet i de senere år ved overenskomstforhandlinger, er enige i ønsket og kravet om at få ligelønnen gennemført. Men det må også siges, at den part, der

rammes hårdest af forskelsbehandlingen, naturligvis er kvinderne, som må se sig underbetalt i et land, hvor, det vil jeg gerne sige, grundloven ikke indeholder nogen udtalelse om, hvad der er kvindens rettigheder. I grundloven tales kun om borgernes rettigheder og pligter; ikke med et ord hjemler grundloven ret til at underbyde kvinder på grund af deres køn, som det jo sker i vort land.

Det er derfor, den kommunistiske gruppe har lagt vægt på at få dette forslag frem, men efter det tilsagn, den højtærede minister lige har givet om, at regeringen vil fremsætte forslag om ratifikation af ligelønskonventionen i næste folketingsår, skal jeg på forslagsstillernes vegne tage forslaget til folketingsbeslutning tilbage.

Formanden: Den ærede ordfører for forslagsstillerne har taget forslaget til folketingsbeslutning tilbage. Ønsker nogen at optage det? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er forslaget bortfaldet.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketinget Fuglsang, Ragnhild Andersen, Alfred Jensen, Lynnerup Nielsen og Petra Petersen har meddelt mig, at de ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks udenrigspolitik.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Fuglsang):

Vi har fra kommunistisk side flere gange her i tinget rejst spørgsmålet om Danmarks udenrigspolitik, om så konkrete spørgsmål som stillingen til baser og depoter, til det militære samarbejde med Vesttyskland, til placering af atomvåben i vort land og i vort forsvar og ikke mindst om Danmarks holdning i spørgsmålet om sikkerheden i Europa og i den internationale debat i almindelighed.

Vi har fået mere eller mindre beroligende, mere eller, som det næsten er tradition i dansk udenrigspolitik, mindre klare svar. Dog erkender vi med tilfredshed den hidtidige afvisning af stationering af fremmede tropper såvel som af placering af atomvåben i vort land — og at regeringen, efter

[Fuglsang.]

at det væsentlig efter udenlandske kilder var kommet til offentlighedens kundskab, at der førtes forhandlinger med regeringen i Bonn om placering af tyske depoter i Jylland, afbrød disse.

På den anden side er det ikke ukendt, at der i vort land findes militaristiske og antinationale kræfter, militariserende generaler og reaktionære politiske kredse, der hånd i hånd med NATOs generalstab og dennes førende stater: USA og Vesttyskland, øver tryk på regeringen med krav om atomvåben, baser, snævrere samarbejde med Tyskland, længere tjenestetid og højere militærudgifter. Det er ej heller beroligende, at regeringen gang på gang viger for dette tryk og søger at opfylde de stillede krav ad omveje: således har vi ikke fået atomvåben, men bl. a. omkring hovedstaden opstilles raketbatterier, som efter deres konstruktørens opfattelse kun er virkeligt effektive med atomladning. Hvad militærsamarbejdet med Vesttyskland angår, er vi vidne til et næsten systematisk flådesamarbejde — og endelig opretholdes kravet om depoter, omend de direkte tyske nu søges camoufleret under betegnelsen NATO-depoter.

Alt dette må ses på baggrund af, at verden storpolitisk set står over for en meget begivenhedsrig sommer med forestående stormagtsmøder til behandling af det tyske spørgsmål — altså problemer, hvis afgørende betydning for os understregedes i folketingets enstemmige memorandum angående Tyskland i 1947. Af de meddelelser, der er fremkommet fra de forberedende møder, fremgår det, at der også i den vestlige verden er delte opfattelser; over for de mest aggressive kredse i USA og de revan-chelystne kræfter i Vesttyskland, der nu sammen med de Gaulle søger at bygge en ny Bonn-Parisakse, står andre kredse, der er mere positivt interesseret i at nå et resultat, bl. a. England og i Tyskland det tyske socialdemokrati, den tyske arbejderklasse og overhovedet den demokratisk indstillede del af befolkningen.

Resultatet af disse forhandlinger vil for vort land med vor geografiske, strategiske og også økonomiske stilling være af ganske afgørende betydning. Det vil derfor være naturligt og nødvendigt, at Danmark ligesom i 1947 klart og utvetydigt tilkendegiver

sin stilling, at det over for den hjemlige reaktion og militarisme klargør, at det ikke deler og ikke agter at bøje sig for eller købslå om sine krav, og at det internationalt aktivt støtter og selv tager alle initiativer, der kan bidrage til at tjerne faren for en atomkrig og til at fremme afspænding og samarbejde i vor del af verden.

Formanden: Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 29. april, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Anden (sidste) behandling af:*

Indstilling fra udvalget for forretningsordenen om ændringer i forretningsordenen for folketinget.

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om distriktsjordemødre.

Mødet hævet kl. 15⁴⁵.

91. møde.

Onsdag den 29. april kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler fiskeriministeren, at han ønsker her i tinget mundtligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændringer i lov om oprettelse af et kreditinstitut for fiskerierhvervet.

Udvalget angående forslag til folketingsbeslutning vedrørende Danmarks ratifikation af den internationale sukkeroverenskomst af 1958 har afgivet betænkning over nævnte forslag. Eksemplarer vil blive omdelt.